

2007 Rhif 2715 (Cy.228)

**IECHYD PLANHIGION,
CYMRU**

**Gorchymyn Iechyd Planhigion
(*Phytophthora ramorum*) (Cymru)
(Diwygio) 2007**

NODYN ESBONIADOL

(*Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn*)

Mae'r Gorchymyn hwn yn diwygio Gorchymyn Iechyd Planhigion (*Phytophthora ramorum*) (Cymru) 2006 (O.S. 2006/1344) ("y Gorchymyn") er mwyn gweithredu Penderfyniad y Comisiwn 2007/201/EC sy'n diwygio Penderfyniad 2002/757/EC ar fesurau ffytoiechydol brys dros dro i rwystro dod â *Phytophthora ramorum* Werres, De Cock & Man in 't Veld sp. nov (O.J. Rhif L 90, 30.3.2007, t.83) i'r Gymuned ac i rwystro'i ledaenu o fewn y Gymuned ac i wneud mân newidiadau eraill. Y prif newidiadau a wneir yw—

- (a) diwygio'r rhestr o ddeunydd sy'n dueddol o gael y pla y mae'r Gorchymyn yn gymwys iddi (erthygl 2(4));
- (b) cyflwyno gofynion ychwanegol ar symud deunydd sy'n dueddol o gael y pla yn Atodlen 2 i'r Gorchymyn, yn benodol bod mesurau ffytoiechydol priodol yn cael eu cymryd o fewn radiws o ddau fetr o'r fan lle bu planhigion heintiedig yn gorwedd.

Nid oes asesiad effaith rheoleiddiol llawn wedi'i lunio ar gyfer yr offeryn hwn.

2007 Rhif 2715 (Cy.228)

**IECHYD PLANHIGION,
CYMRU**

**Gorchymyn Iechyd Planhigion
(*Phytophthora ramorum*) (Cymru)
(Diwygio) 2007**

Gwnaed 14 Medi 2007

*Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol
Cymru* 17 Medi 2007

Yn dod i rym 12 Hydref 2007

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddwyd gan adrannau 2 a 3(1), (2), (3) a (4) o Ddeddf Iechyd Planhigion 1967(1), ac a freiniwyd bellach ynddynt hwy (2):

Enwi a chychwyn

1. Enw'r gorchymyn hwn yw Gorchymyn Iechyd Planhigion (*Phytophthora ramorum*) (Cymru) (Diwygio) 2007 a daw i rym ar 12 Hydref 2007.

-
- (1) 1967 p. 8; diwygiwyd adrannau 2(1) a 3(1) a (2) gan Ddeddf y Cymunedau Ewropeaidd 1972 (p. 68), adran 4(1) ac Atodlen 4, paragraff 8; amnewidiwyd adran 3(4) gan adran 42 o Ddeddf Cyfiawnder Troseddol 1982 (p. 48).
- (2) Mae adran 1(2)(b) o Ddeddf Iechyd Planhigion 1967 yn darparu mai'r awdurdod cymwys yng Nghymru a Lloegr at ddbenion y Ddeddf honno yw'r Gweinidog Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd. Yn rhinwedd Gorchymyn Trosglwyddo Swyddogaethau (Cymru) (Rhif 1) 1978 (O.S. 1978/272), erthygl 2(1) ac Atodlen 1, trosglwyddwyd swyddogaethau'r Gweinidog Amaethyddiaeth, Pysgodfeydd a Bwyd o dan Ddeddf Iechyd Planhigion 1967, i'r graddau y maent yn arferadwy o ran Cymru, i Ysgrifennydd Gwladol Cymru. Yna trosglwyddwyd y swyddogaethau hynny oedd gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan Orchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672). Mae'r swyddogaethau a drosglwyddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gan OS 1999/672 bellach yn arferadwy gan Weinidogion Cymru yn rhinwedd adran 162 a pharagraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 p.32.

**Diwygiadau i Orchymyn Iechyd Planhigion
(*Phytophthora ramorum*) (Cymru) 2006**

2.—(1) Diwygir Gorchymyn Iechyd Planhigion (*Phytophthora ramorum*) (Cymru) 2006(1) fel a ganlyn:

(2) Yn erthygl 6 (symud deunydd sy'n dueddol o gael y pla ac sy'n tarddu yng Nghymru neu mewn man arall yn y Gymuned Ewropeaidd neu yn y Swistir), ym mharagraff (2), yn lle "o'r man cynhyrchu" rhodder "o fewn y Gymuned Ewropeaidd".

(3) Yn erthygl 15 (tramgwyddau)—

(a) yn lle is-baragraff (a) o baragraff (1) rhodder—

“(a) yn ddarostyngedig i baragraff (1A), yn mynd yn groes i erthyglau 3, 4, 5(1), 6, 7(1) neu (3), 8(1) neu 11(1) neu'n methu cydymffurfio â hwy;” a

(b) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—

“(1A)Ni fydd paragraff (1)(a) yn gymwys pan fo unrhyw fath o beth yn cael ei lanio ym Mhrydain Fawr yn groes i waharddiad yn y Gorchymyn hwn.”(2)

(4) Yn lle Atodlen 1, rhodder—

(1) 2006/1344 (Cy.134)

(2) Mae adrannau 49 a 50 o Ddeddf Reoli Tollau Tramor a Chartref 1979 (c.2) yn darparu yn eu trefn ar gyfer fforffediad nwyddau a fewnforiwyd yn amhriodol ac ar gyfer cosbau am fewnforio nwyddau'n amhriodol.

ATODLEN 1

Erthyglau 4(a) a 10(1)

<i>Deunydd sy'n dueddol o gael y pla</i>	<i>Gofynion i'w bodloni o ran dyroddi unrhyw dystysgrif ffytoiechydol sy'n mynd gyda deunydd sy'n dueddol o gael y pla ("y dystysgrif")</i>
<i>Acer macrophyllum</i> Pursh.	(a) Naill ai— (i) rhaid i'r dystysgrif gynnwys datganiad ychwanegol bod y deunydd yn tarddu mewn ardal y mae gwasanaeth iechyd planhigion y wlad y mae'r deunydd yn tarddu ohoni ("y gwasanaeth iechyd planhigion perthnasol") yn ei chydnabod yn ardal sy'n rhydd o arunigion heb fod yn rhai Ewropeaidd o <i>Phytophthora ramorum</i> yn, ac yn yr achos hwn rhaid i enw'r ardal y mae'r deunydd yn tarddu ohoni gael ei bennu o dan "tarddle"; neu
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	
<i>Adiantum aleuticum</i> (Rupr.) Paris	
<i>Adiantum jordanii</i> C. Muell.	
<i>Aesculus californica</i> (Spach) Nutt.	
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	
<i>Arbutus menziesii</i> Pursch.	
<i>Arbutus unedo</i> L.	
<i>Arctostaphylos</i> spp. Adans	
<i>Calluna vulgaris</i> (L.) Hull	
<i>Camellia</i> spp. L.	
<i>Castanea sativa</i> Mill.	
<i>Fagus sylvatica</i> L.	
<i>Frangula californica</i> (Eschsch.) Gray	(ii) rhaid peidio â dyroddi tystysgrif ac eithrio ar ôl i'r gwasanaeth iechyd planhigion perthnasol wirio'n swyddogol, o wneud arolygiadau swyddogol yn ystod cylchred gyflawn olaf llystyfiant y deunydd sy'n dueddol o gael y pla ac sy'n destun y dystysgrif, neu o wneud arbrawf mewn labordy ar symptomau ymddangosiadol o arunigion heb fod yn rhai Ewropeaidd o <i>Phytophthora ramorum</i> , na chanfyddwyd arwyddion o arunigion
<i>Frangula purshiana</i> (DC.) Cooper	
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	
<i>Griselinia littoralis</i> (Raoul)	
<i>Hamamelis virginiana</i> L.	
<i>Heteromeles arbutifolia</i> (Lindley) M. Roemer	
<i>Kalmia latifolia</i> L.	
<i>Laurus nobilis</i> L.	
<i>Leucothoe</i> spp. D. Don	
<i>Lithocarpus densiflorus</i> (Hook. & Arn.) Rehd.	
<i>Lonicera hispidula</i> (Lindl.) Dougl. ex Torr. & Gray	
<i>Magnolia</i> spp. L.	
<i>Michelia doltsopa</i>	

Buch.-Ham. ex DC	heb fod yn rhai
<i>Nothofagus obliqua</i>	Ewropeaidd o
(Mirbel) Blume	<i>Phytophthora ramorum</i>
<i>Osmanthus</i>	ar ddeunydd sy'n
<i>heterophyllus</i> (G. Don)	dueddol o gael y pla nac
P. S. Green	ar unrhyw goeden sy'n
<i>Parrotia persica</i> (DC)	dueddol o gael y pla yn y
C.A. Meyer	man cynhyrchu; a
<i>Photinia x fraseri</i> Dress	(b) rhaid peidio â
<i>Pieris</i> spp. D. Don	dyroddi tystysgrif ac
<i>Pseudotsuga menziesii</i>	eithrio ar ôl i samplau
(Mirbel) Franco	cynrychioliadol gael eu
<i>Quercus</i> spp. L.	cymryd o'r planhigion
<i>Rhododendron</i> spp. L.,	cyn eu hanfon, a'u bod
ac eithrio <i>Rhododendron</i>	wedi eu profi a'u cael yn
<i>simsii</i> Planch.	rhydd o arunigion heb
<i>Rosa gymnocarpa</i> Nutt.	fod yn rhai Ewropeaidd
<i>Salix caprea</i> L.	o <i>Phytophthora</i>
<i>Sequoia sempervirens</i>	<i>ramorum</i> yn y profion
(Lamb. ex D. Don) Endl.	hyn, ac yn yr achos hwn
<i>Syringa vulgaris</i> L.	rhaid i'r gwasanaeth
<i>Taxus</i> spp. L.	iechyd planhigion
<i>Trientalis latifolia</i>	perthnasol ar nodi ar y
(Hook)	dystysgrif o dan y
<i>Umbellularia californica</i>	pennawd "additional
(Hook. & Arn.) Nutt.	declearation" y datganiad
<i>Vaccinium ovatum</i> Pursh	"tested and found free
<i>Viburnum</i> spp. L."	from non-European
	isolates of <i>Phytophthora</i>
	<i>ramorum</i> ".

(5) Yn ail golofn Atodlen 2—

(a) ym mharagraff (b), yn lle “unwaith” rhodder “ddwywaith” a

(b) ym mharagraff (c)—

(i) yn is-baragraff (i), ar ôl “ac unrhyw ddeunydd arall sy’n dueddol o gael y pla” mewnosoder “, gan gynnwys cyfryngau tyfu cysylltiedig a gweddillion planhigion”;

(ii) hepgor “a” yn union ar ôl is-baragraff (ii); a

(iii) ar ddiwedd paragraff (iii) ychwaneger—

“; a

(iv) bod mesurau ffytoiechydol priodol wedi eu cymryd o fewn radiws o ddau fetr o’r fan lle bu planhigion heintiedig yn gorwedd”.

Elin Jones

Y Gweinidog dros Faterion Gwledig, un o Weinidogion Cymru

14 Medi 2007